

Hij ziet me (st)aan!

Preek voor Goede Vrijdag n.a.v. Lucas 22:54-62

Ik sta daar naast hem bij het vuur. Veilig op een afstand – kijken hoe het zou aflopen. Nieuwsgierig, een beetje bang ook wel. Verbaasd en een beetje geërgerd kijk ik opzij. Naast me staat één van Jezus volgelingen, de meest opvallende van de twaalf nog wel. Die durft! In het hol van de leeuw staat hij zich te warmen tussen de soldaten in.

Mijn verbazing en ergernis was ontstaan door die opmerking, die leugen eigenlijk: **“Vrouw, ik ken Hem niet!”** Onzin, denk ik, je kent Hem wél. En ik ken jou ook, door de verhalen uit de bijbel. Jij bent Petrus, de discipel die om het hardst geroepen had: **“Al zouden allen aanstoot aan U nemen, ik nooit! ... Zelfs al moest ik met U sterven, ik zal U voorzeker niet verloochenen.”** (Math. 26:33, 35) **“Here, met U ben ik bereid ook gevangenis en dood in te gaan!”** (Luc.22:33)

Jij weet heel goed wie Jezus is, jij was toch degene die het hardop beled: **“Gij zijt de Christus, de Zoon van de levende God!”** (Math. 16:16) En in de tuin van Getsemane heb je de daad bij het woord gevoegd, door Jezus te verdedigen met een zwaard. Dat was een beetje dom, maar toch ook wel dapper. En nu zeg je dat je Hem niet kent! Wat ben je voor een lafaard! Ben je soms bang? Of schaam je je voor de Heer? Ik schud mijn hoofd over zoveel verraad. Fijne discipel die Petrus, lekker betrouwbaar...

Zo denkend schrik ik – en met mij Petrus nog meer – van een stem die plotseling zegt: **“Jij hoort ook bij Hem!”** Het is één van de soldaten, maar tegen wie heeft deze soldaat het? Tegen mij? O nee – gelukkig – de soldaat praat tegen Petrus. Opnieuw vliegt daar een leugen uit Petrus mond: **“Mens, ik niet!”** Ik kijk stiekem even opzij, maar Petrus kijkt strak naar het vuur en zegt verder niets.

Zo blijft het een uurtje stil. Nou ja, er is genoeg te doen daar in die bovenkamer van Kajafas. Ze laten Jezus geen moment met rust. Ik kan zijn rug zien en probeer me voor te stellen hoe Hij zich zou voelen. Zou Hij weten wat Petrus gezegd had? Trouwens, wat doet Petrus hier bij de soldaten? Als hij een echte vent was, dan moest hij daar maar naast Jezus gaan staan. Dat had hij toch beloofd? Als ik Jezus was, zou ik niets meer met hem te maken willen hebben. Wat een onbetrouwbare vent!

Een uurtje gaat voorbij. Dan komt één van de slaven van de hogepriester bij het vuur staan. Met een schok besef ik dat deze slaaf familie is van Malchus, degene waar Petrus in de tuin het oor van had afgeslagen! (Joh. 18:26) Dat gaat vast fout! En ja, hoor... **“Zag ik u niet in de hof met Hem?”** Petrus reageert fel en ontkent het voor de derde keer. Maar de slaaf zegt: **“Zie je wel, je dialect verraadt je: je bent een Galileeër!”** **“Mens ik weet niet, waar je het over hebt!”** En dan gebeurt waar ik al die tijd op heb staan wachten: er kraait een haan...

Jezus draait zich om en... Hij kijkt mij – **óók mij** – recht in de ogen! Die blik... ik barst in tranen uit en vlucht de duisternis in, samen met Petrus.

Wat heeft deze droom me jaren geleden klein gemaakt. Ik besepte ineens hoe klein mijn eigen geloof was. Wat ik Petrus verweet, gold allemaal ook voor mij. Hoe vaak heb ik Hem verloochend? Hoe vaak heb ik me geschaamd een christen te zijn? Maar door deze droom werd dat allemaal anders, door die blik van de Here.

Dat ene zinnetje “... *de Here keerde zich om en zag Petrus aan*” heeft heel wat pennen in beweging gezet. Wat voor een blik was dat? Ik heb verklaringen gelezen waarin stond dat het een blik was, die bestraffend was, verwijtend, medelijdend, boos, gekrenkt, verdrietig, teleurgesteld en ga zo maar even door. Maar waar halen die uitleggers dat vandaan? Er staat alleen maar: “*en (Hij) zag Petrus aan.*” Geen enkele verdere uitwerking. Ik geloof dus ook niets van die boze, verwijtende, verdrietige blikken die Jezus worden toegeschreven. Jezus kékéé alleen maar, Jezus zag zijn discipel alleen aan...

Maar het was een blik met een grootse uitwerking: het was een levensveranderende blik. Petrus komt er door tot inkeer; bitter hilde hij in de duisternis. Ook ik ben door die blik in mijn droom veranderd. Wat was er dan met die blik?

Stel je de situatie in die nacht nog eens voor. Een huis vol slaven, soldaten, overpriesters, hoofdlieden van de tempel en oudsten. (vs. 47, 52) Het was een lange dag geweest en een zware, emotionele avond. Geen moment had Jezus rust gehad. Temidden van al die mensen stond Hij voor de hogepriester om eindeloos verhoord te worden. En uitgerekend tussen al die gezichten in het halfdonker van het hogepriesterlijk paleis vindt Hij de ogen van Petrus! Hoe kan dat? Wat betekent dat?

Petrus had tot drie maal toe beweerd en zelfs gevloekt en gezworen (Mark.14:71): “*Tk ken Hem niet.*” Maar die blik van Jezus zegt heel eenvoudig: “*Petrus, Ik ken jou wél... Ik zie je staan, Ik laat jou niet los, Ik sta hier voor jou!*”

Let overigens eens goed op het woordgebruik in vers 61. Lucas schrijft steeds over ‘Jezus’, maar hier schrijft hij opeens ‘*de Here keerde Zich om*’. Het valt bijna niet op, zo subtiel geeft Lucas hier aan wie Jezus is en hoe het kan dat Hij Petrus precies wist te vinden – al stond Hij met de rug naar Petrus gericht. In het grieks staat er ‘*κύριος*’ (kurios) en dat betekent ‘*de machtige, de krachtige*’. Jezus is de machtige God die alles weet en ziet, ook waar Petrus is en wat hij zegt. Je herkent het haast niet, maar Jezus toont hier ondanks al zijn zwakheid even zijn Goddelijke gezicht.

En die blik? Dat was een blik van allesdoordringende liefde! Een blik die je van zonde overtuigt, maar ook een blik die van genade sprak: *“Ik ken je wel, Ik doe dit ook voor jou! Al ben je nog zo diep gevallen, je bent nog steeds Mijn vriend, je blijft Gods kind. Ik laat je niet los. Ik zie je staan, Ik zie je aan!”*

Wat een liefde moet je hebben, als je zoveel verraad verdragen kan. Eerst Judas, die het symbool van de liefde verkracht door een kus vol haat. Dan de tien andere discipelen, die in de tuin van Getsemane alle kanten op gevlucht zijn. En vervolgens Petrus, die trouw tot in de dood gezworen had... Wat een liefde heeft Jezus voor zijn leerlingen, en daar schaar ik mezelf ook onder. Hij schaamde zich niet eens voor Petrus en voor de andere discipelen. In Hebreeën 2:10-11 staat dat zo ontroerend geschreven (*vertaling Het Boek*): ***“Door de goedheid van God heeft Jezus de dood geproefd voor iedereen in de hele wereld. Het was juist en goed dat God, Die alles terwille van Zichzelf heeft gemaakt, Jezus heeft laten lijden. Daardoor heeft Hij vele van Zijn zonen in Zijn heerlijkheid laten delen. Door Zijn lijden is Jezus hun volmaakte leider geworden, de enige die hen kon redden. Nu wij door Jezus voor God zijn afgezonderd, hebben wij dezelfde Vader als Hij. Daarom schaamt Jezus Zich er niet voor ons Zijn broeders te noemen.”***

Als Jezus zich niet voor Petrus en voor mij schaamt, waarom zouden wij ons dan voor Hem schamen? Niemand heeft grotere liefde, dan dat hij zijn leven inzet voor zijn vrienden. (*Joh.15:13*) Die boodschap mag de wijde wereld in, iedereen moet weten dat God hem of haar ziet staan en in liefde aanziet. Daar wil ik een getuige van zijn, juist ook vandaag op Goede Vrijdag. Daarom is het ook zo goed om op deze avond het Heilig Avondmaal te vieren. Het Avondmaal is namelijk een getuigenis! Paulus zegt in 1 Cor. 11:26: ***“Want zo dikwijls gij dit brood eet en de beker drinkt, verkondigt gij de dood des Heren, totdat Hij komt.”***

De dood des Heren – dat gedenken we op Goede Vrijdag. Maar we mogen het ook verkondigen – uitroepen! God heeft zoveel liefde, Hij schaamt zich niet voor zondaars, Hij keert Zijn Ogen niet vol afschuw van ons af, maar ziet ons allemaal persoonlijk liefdevol aan. Zullen wij dan ook – met misschien wel tranen in de ogen – de duisternis in rennen? Niet om te vluchten, maar om aan de mensen die in duisternis leven te vertellen over Gods brandende liefde voor de wereld? Gods liefde, dat is een vuur waar je niet alleen je handen aan kunt warmen. Gods liefde verwarmt de ziel en zet je hart in vuur en vlam.

Voor die boodschap van liefde, redding en genade hoeven we ons toch niet te schamen?

Amen

Goede Vrijdag 29 maart 2002